

SPRAWOZDANIE

**dotyczące sprawozdania finansowego Europejskiej Agencji Odbudowy za rok budżetowy 2008,
wraz z odpowiedziami Agencji**

(2009/C 304/09)

SPIS TREŚCI

	<i>Punkty</i>	<i>Strona</i>
WSTĘP	1–2	44
POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI	3–12	44
UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI	13	45
INNE KWESTIE	14	45
Tabela		46
Odpowiedzi Agencji		48

WSTĘP

1. Europejska Agencja Odbudowy (zwana dalej Agencją), z siedzibą w Salonikach, została ustanowiona na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 1628/96⁽¹⁾, ostatnio zmienionego rozporządzeniem Rady (WE) nr 1756/2006 z dnia 28 listopada 2006 r.⁽²⁾. W momencie powstania w 2000 r. celem Agencji było zarządzanie programami pomocy UE w Kosowie. Następnie obszar jej działań został rozszerzony o Serbię i Czarnogórę oraz o Byłą Jugosłowiańską Republikę Macedonii. Główna siedziba Agencji znajdowała się w Salonikach, a jej centra operacyjne w Belgradzie, Podgoricy, Prisztinie i w Skopje. Agencja wdrażała programy mające na celu wspieranie rozwoju instytucjonalnego i dobrych rządów, przyczynianie się do rozwoju gospodarki rynkowej i niezbędnej infrastruktury, a także umacnianie społeczeństwa obywatelskiego⁽³⁾. Jej mandat wygaśł dnia 31 grudnia 2008 r. Programy będące w toku realizacji zostały w ciągu tego roku przekazane Komisji⁽⁴⁾. Po dniu 31 grudnia 2008 r. pozostałe aktywa Agencji stały się własnością Komisji⁽⁵⁾.

2. Budżet Agencji na 2008 r. wyniósł 235 mln euro w porównaniu z 250,2 mln euro w budżecie na rok poprzedni. W 2008 r. Agencja nie dysponowała środkami przeznaczonymi na działalność operacyjną (tytuł III); jej główne działania polegały na zakończeniu realizacji programów uruchomionych w poprzednich latach. Wszystkie działania operacyjne zlecone Agencji przez Komisję zostały ponownie przejęte przez Komisję z końcem września, a działania administracyjne Agencji ustały całkowicie z końcem roku.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

3. Na mocy postanowień art. 248 Traktatu Trybunał zbadał roczne sprawozdanie finansowe⁽⁶⁾ Agencji obejmujące „sprawozdanie finansowe”⁽⁷⁾ oraz „sprawozdanie z wykonania budżetu”⁽⁸⁾ za rok budżetowy zakończony dnia 31 grudnia 2008 r., jak również zbadał legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

⁽¹⁾ Dz.U. L 204 z 14.8.1996, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 332 z 30.11.2006, s. 18.

⁽³⁾ Do celów informacyjnych w tabeli skrótowo przedstawiono kompetencje i działania Agencji.

⁽⁴⁾ Decyzja Komisji PH/2008/657 z dnia 24 kwietnia 2008 r.

⁽⁵⁾ Protokół ustaleń pomiędzy Komisją i Europejską Agencją Odbudowy z dnia 17 grudnia 2008 r.

⁽⁶⁾ Do sprawozdania tego dołączone jest sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami w ciągu roku, zawierające między innymi wskaźnik wykorzystania środków oraz zestawienie informacji dotyczących przesunięć środków pomiędzy różnymi pozycjami budżetowymi.

⁽⁷⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz rachunku dochodów i wydatków, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w kapitale oraz załącznika, zawierającego opis istotnych zasad rachunkowości i inne informacje dodatkowe.

⁽⁸⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje rachunek wyniku budżetowego wraz z załącznikiem.

4. Niniejsze poświadczenie jest skierowane do Parlamentu Europejskiego i Rady na mocy art. 185 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002⁽⁹⁾.

Zadania dyrektora

5. Jako urzędnik zatwierdzający, dyrektor realizuje dochody i wydatki budżetu zgodnie z przepisami finansowymi Agencji, na własną odpowiedzialność oraz w granicach zatwierdzonych środków⁽¹⁰⁾. Dyrektor odpowiada za ustanowienie⁽¹¹⁾ struktury organizacyjnej oraz systemów i procedur zarządzania i kontroli wewnętrznej związanych ze sporządzaniem ostatecznego sprawozdania finansowego⁽¹²⁾, które jest wolne od istotnych nieprawidłowości wynikających z nadużyć lub błędów, a także za zapewnianie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

Zadania Trybunału

6. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Agencji oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

7. Trybunał przeprowadził kontrolę zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej wydanymi przez IFAC i Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli wydanymi przez INTOSAI (ISSAI)⁽¹³⁾ oraz opracowanymi przez te organizacje kodeksami etyki. Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest przestrzegać wymogów etycznych oraz zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych nieprawidłowości, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

8. W ramach kontroli Trybunał stosuje procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym. Wybór tych procedur zależy od osądu kontrolerów Trybunału, podobnie jak ocena ryzyka wystąpienia istotnych nieprawidłowości w sprawozdaniu finansowym lub nielegalnych bądź nieprawidłowych transakcji, wynikających z nadużyć lub błędów. W celu opracowania procedur kontroli stosownych do okoliczności Trybunał, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli

⁽⁹⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

⁽¹⁰⁾ Art. 33 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. (Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 72).

⁽¹¹⁾ Art. 38 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002.

⁽¹²⁾ Zasady dotyczące przedstawiania przez agencje sprawozdania finansowego oraz prowadzenia przez nie rachunkowości określone są w rozdziale 1 tytułu VII rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002, ostatnio zmienionego rozporządzeniem Komisji (WE, Euratom) nr 652/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. (Dz.U. L 181 z 10.07.08, s. 23), i w tej postaci zostały włączone do regulaminu finansowego Agencji.

⁽¹³⁾ Międzynarodowa Federacja Księgowych (IFAC) i Międzynarodowe Standardy Najwyższych Organów Kontroli (ISSAI).

wewnętrznej danej organizacji związany ze sporządzeniem i prezentacją jej sprawozdania finansowego. Kontrola Trybunału obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad rachunkowości oraz racjonalność szacunków księgowych sporządzonych przez kierownictwo, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

9. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli są wystarczające i właściwe, aby stanowić podstawę do wydania poniższych opinii.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

10. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Agencji⁽¹⁴⁾ rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2008 r. oraz wyniki transakcji i przepływów pieniężnych za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jej regulaminu finansowego.

Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

11. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Agencji za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2008 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

12. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI

13. Dotacja w wysokości 1 399 132 euro została przyznana organizacji międzynarodowej bezpośrednio. Żaden z formalnych warunków wymaganych do bezpośredniego przyznania dotacji nie został spełniony, jest to zatem nieprawidłowe. Zaliczka wypłacona w ramach tej dotacji wyniosła 532 594 euro.

INNE KWESTIE

14. Pięć skontrolowanych projektów⁽¹⁵⁾ dotyczyło współpracy transgranicznej. Projekty zostały najpierw ocenione przez lokalnych ekspertów, a następnie przedłożone komitetowi oceniającemu, który podejmuje decyzję o wyborze projektów. W odniesieniu do skontrolowanych projektów nie istniała ani dokumentacja, ani dowody pozwalające stwierdzić, dlaczego komitet oceniający nie uwzględnił kwestii podniesionych przez oceniających te projekty⁽¹⁶⁾, a dotyczących uzasadnienia wnioskowanego budżetu, identyfikacji beneficjentów, trwałości samych projektów oraz zgodności celów projektów. W tych okolicznościach stosowność tych projektów pod względem należytego zarządzania finansami budzi wątpliwości.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Trybunał Obrachunkowy w Luksemburgu na posiedzeniu w dniu 8 października 2009 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Prezes

⁽¹⁴⁾ Ostateczna wersja rocznego sprawozdania finansowego została sporządzona w lutym 2009 r. i wpłynęła do Trybunału dnia 9 marca 2009 r. Ostateczna wersja rocznego sprawozdania finansowego skonsolidowana ze sprawozdaniem Komisji publikowana jest w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* do dnia 15 listopada następnego roku. Znajduje się ono na następującej stronie internetowej: <http://eca.europa.eu>

⁽¹⁵⁾ Ogólna wartość: 528 000 euro.

⁽¹⁶⁾ Oceniający wyznaczani są przez wspólne struktury zarządcze, których zadaniem jest zarządzanie programami współpracy transgranicznej.

Europejska Agencja Odbudowy (Saloniki)

Zakres kompetencji wspólnotowych według Traktatu	Kompetencje Agencji określone w rozporządzeniu Rady (WE) nr 2667/2000 z dnia 5 grudnia 2000 r.			Zarządzanie	Środki udostępnione Agencji w 2008 r. (w 2007 r.)	Produkty i usługi w 2008 r.
<p>Wspólnota prowadzi w zakresie swoich kompetencji współpracę gospodarczą, finansową i techniczną z państwami trzecimi. Działania takie stanowią uzupełnienie działań prowadzonych przez państwa członkowskie i są zgodne z polityką Wspólnoty na rzecz rozwoju.</p> <p>(art. 181a)</p>	<p>Cele</p> <p>Zapewnianie pomocy UE w zakresie:</p> <p>(i) odbudowy, powrotu uchodźców i wysiedleńców;</p> <p>(ii) promowania właściwego zarządzania, silnych instytucji i rządów prawa;</p> <p>(iii) wspierania rozwoju gospodarki rynkowej i inwestowania w podstawową infrastrukturę fizyczną oraz działania na rzecz ochrony środowiska;</p> <p>(iv) wspierania rozwoju społecznego i umacniania społeczeństwa obywatelskiego.</p>	<p>Działania</p> <p>Agencja zarządza głównymi programami pomocy w Kosowie, Serbii i Czarnogórze oraz w Byłej Jugosławiańskiej Republice Macedonii. Beneficjentami mogą być państwa, organy administrowane przez ONZ, jednostki federalne, regionalne i lokalne, instytucje publiczne lub parapubliczne, partnerzy społeczni, organizacje wspierające przedsiębiorstwa prywatne, spółdzielnie, stowarzyszenia wzajemne, charytatywne, fundacje i organizacje pozarządowe.</p>	<p>Zadania</p> <p>— Doradzanie Komisji w sprawach priorytetowych potrzeb,</p> <p>— przygotowywanie programów odbudowy oraz powrotu uchodźców i wysiedleńców,</p> <p>— podejmowanie wszelkich niezbędnych działań w celu realizacji pomocy UE.</p>	<p>1. Rada Zarządzająca</p> <p>Skład: po jednym przedstawicielu każdego państwa członkowskiego, dwóch przedstawicieli Komisji oraz obserwator z Europejskiego Banku Inwestycyjnego.</p> <p>2. Dyrektor</p> <p>Mianowany przez Radę Zarządzającą na wniosek Komisji. Centra operacyjne w Belgradzie, Prisztinie, Podgoricy i w Skopje posiadające dużą autonomię w zakresie zarządzania.</p> <p>3. Kontrola zewnętrzna</p> <p>Trybunał Obrachunkowy.</p> <p>4. Organ udzielający absolutorium z wykonania budżetu</p> <p>Parlament działający na zalecenie Rady.</p>	<p>Budżet</p> <p>236,5 mln euro</p> <p>(250,2)</p> <p>Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2008 r.</p> <p>93 (108) stanowiska w planie zatrudnienia dla pracowników zatrudnionych na czas określony</p> <p>obsadzone stanowiska pracowników zatrudnionych na czas określony: 61 (83)</p> <p>Inne stanowiska:</p> <p><i>Personel lokalny:</i> 158 (165) stanowisk, z czego 32 (154) obsadzone.</p> <p><i>Pracownicy kontraktowi:</i> 28 (29) stanowisk, z czego 19 (27) obsadzonych.</p> <p><i>Pracownicy ogółem:</i> 112 (264)</p> <p>odpowiedzialni za</p> <p>zadania operacyjne: 59 (163)</p> <p>zadania administracyjne: 53 (101)</p>	<p>KOSOWO: a) wielosektorowy program wspomaganych powrotów w celu wzmocnienia wspólnot romskich oraz pomoc w rozwoju społeczno-ekonomicznym mniejszości narodowych; b) wspieranie społeczeństwa obywatelskiego i mediów; c) wsparcie instytucjonalne i merytoryczne dla Ministerstwa Sprawiedliwości i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych; d) wzmocnienie organów zarządzających granicami oraz budowa przejść granicznych; e) wzmacnianie zdolności instytucjonalnych Agencji ds. Integracji Europejskiej; f) wspieranie decentralizacji; g) przygotowanie projektu prawa zamówień publicznych i strategii kontroli wewnętrznej; h) wsparcie dla Ministerstwa Handlu i Przemysłu w zakresie rozwoju MŚP, promocji inwestycji, metrologii i bezpośredniej pomocy na rzecz małych przedsiębiorstw dla marginalizowanych grup; i) wsparcie dla urzędu statystycznego w Kosowie; j) wsparcie dla Ministerstwa Rolnictwa; k) zrównoważone zarządzanie lasami; l) hodowla zwierząt; m) rozwój systemów kontroli bezpieczeństwa żywności; n) wsparcie dla sektora energetycznego wraz z siecią przesyłową, wsparcie dla Ministerstwa Energetyki, wsparcie dla przedsiębiorstwa energetycznego w Kosowie, wsparcie dla urzędu regulacji energetyki, wsparcie dla kopalni w zakresie zaopatrzenia w węgiel, poboru dochodów, działań środowiskowych; o) poprawa stanu środowiska, w tym wsparcie w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej oraz budowa stacji uzdatniania wody; p) program szkoleniowy w zakresie kształcenia i zawodowego; q) wsparcie dla sektora transportowego w zakresie planowania i strategii transportu multimodalnego.</p> <p>SERBIA: a) projekty ustaw w ramach reformy administracji publicznej; b) dostawa sprzętu dla straży granicznej; c) wsparcie dla zakładów karnych dla młodocianych; d) wprowadzenie opłaty osobowej w państwowych ośrodkach podstawowej opieki zdrowotnej; e) wsparcie prywatyzacji; f) pomoc szkoleniowa dla przedsiębiorstw; g) wsparcie przy wdrażaniu pożyczki EBC w sektorze edukacji; h) programy rozwoju gospodarczego dla najbiedniejszych gmin; i) modernizacja infrastruktury istniejącego przejścia granicznego w Presevie; j) remont infrastruktury gminnej; k) reforma urzędu statystycznego; l) wsparcie przy wprowadzaniu ułatwień dla bezpośrednich inwestycji zagranicznych; m) pomoc słabszym grupom społecznym,</p>

Zakres kompetencji wspólnotowych według Traktatu	Kompetencje Agencji określone w rozporządzeniu Rady (WE) nr 2667/2000 z dnia 5 grudnia 2000 r.	Zarządzanie	Środki udostępnione Agencji w 2008 r. (w 2007 r.)	Produkty i usługi w 2008 r.
				<p>w tym uchodźcom i przesiedleńcom; n) renowacja i modernizacja ciepłowni; o) instalacja nowego systemu transportu i składowania popiołu w elektrowni ciepłnej Nikola Tesla B.</p> <p>CZARNOGÓRA: a) pomoc w zakresie integracji uchodźców i przesiedleńców wewnętrznych; b) wzmocnienie zarządzania środowiskowego poprzez reformę ustawodawstwa oraz modernizację oczyszczalni ścieków w Podgoricy i w miastach nadmorskich; c) modernizacja infrastruktury drogowej w rejonach nadmorskich; d) pomoc w ramach reformy administracji publicznej; e) restrukturyzacja/rozdział funkcji (z ang. <i>unbundling</i>) w przedsiębiorstwach energetycznych, strategia poprawy wydajności energetycznej; f) doradztwo dla przedsiębiorstw w dziedzinie zarządzania; g) reforma policji; h) reforma więziennictwa; i) tworzenie systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt; j) zarządzanie zasobami rybnymi; k) pomoc w przeprowadzaniu reform systemu włączenia społecznego poprzez wsparcie organizacji społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>BYŁA JUGOSŁOWIAŃSKA REPUBLIKA MACE- DONII: a) wsparcie poprzez twinning w zakresie prania pieniędzy, korupcji, przestępczości zorganizowanej, statystyki, jakości powietrza, kontroli finansowej; b) zakończenie tworzenia krajowego systemu identyfikacji zwierząt; c) wzmacnianie wydajności MŚP i ustanowienie funduszu rozwoju zasobów ludzkich; d) pomoc dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego i gmin w promowaniu transgranicznego rozwoju gospodarczego z państwami członkowskimi UE; e) wsparcie przy usuwaniu niebezpiecznych stref przemysłowych oraz w zakresie gospodarki ściekami komunalnymi i odpadami niebezpiecznymi dla zdrowia; f) budowa siedziby administracyjnej dla stowarzyszenia gmin; g) wsparcie przy programowaniu instrumentu pomocy przedakcesyjnej i przetargach w jego ramach; h) wsparcie przy wdrażaniu standardów zawodowych w administracji więziennej; i) przygotowanie krajowej strategii transportowej.</p> <p>Agencja zakończyła całą swoją działalność dnia 31 grudnia 2008 r., po przekazaniu Komisji wszystkich programów CARDS.</p>

Źródło: Informacje przekazane przez Agencję.

ODPOWIEDZI AGENCJI

13. Z uwagi na fakt, że władze serbskie odwołały projekt, Agencja musiała szybko przesunąć uwolnione fundusze. Aby wyżej wymienione fundusze nie pozostały niewykorzystane, za zgodą władz serbskich podjęto decyzję o finansowaniu projektu z organizacją UNICEF zgodnie z celami programu WE dla Serbii. Spośród organizacji działających w obszarze zdrowia dzieci UNICEF był najlepiej przygotowany, ponieważ właśnie zakończył ocenę procesu deinstytucjonalizacji tego obszaru, dysponował zatem największym potencjałem, by szybko przedstawić dobry jakościowo projekt.

14. Zgodnie z obowiązującymi zasadami komisja oceniająca, w której skład wchodzi przedstawiciele Agencji oraz Delegatury KE, nie jest związana opinią biegłych i w niektórych przypadkach rzeczywiście nie zgodziła się z ich opinią. W przypadku pięciu przedmiotowych spraw Europejska Agencja Odbudowy (EAR) oraz Delegatura KE uznały opinię biegłych za nieuzasadnioną.
